

Primer degeneracije

Trikolora za ovijanje golih prsi
Te dni gostuje v tržaškem Ro-
settiju varietetna skupina Marise
Mareschi. Bogastvo te skupine ni
in acenacija, v kostumih ali oble-
kah pa v številnih mladih dekla-
ketih. Vsa družina se odlikuje po
tem, da nastopa in skače po odru
v malo manj kot Evinih kostumih.
No, vse kaže, da italijansko ob-
činstvo zelo rado pase svoje oči in
za to daje tudi svoje priznanje.

Tako so se v petek zvečer po
končani predstavi prikazali člani
znane krožka »Oberdan« in do-
rovali Marisi Mareschi, ki je malo
prej malo manj kot naga dvigala
svoje krake, velik šop rož na ne-
počrni trikotar, da bi si tako
zahvalili za ukrasen pripor, ki so
ga izplačali. Seveda so sledile razne
podobne pajkade, ki so izraza po-
trošnih občutkov. Toda umetnici
Marisa Mareschi in s svojimi
dori hotela je bolj navdušiti občis-
tvo. S trobojnicami si je opasala
prsi, medtem ko si je strgala oni
dali majhni peresici, ki so ji pokrli
vali gojoto. Italijansko občinstvo
je to dejanje naravnost oamalo.

Tako so bila dejanja. Pogledimo
kaj pišejo kritične »Ultimissimi
mes«. Te so seveda napisale, da je
bila pri tej predstavi velika splošna
manifistacija, kjer so trikotar
viharje z vseh strani, in kjer
so dejansko prišle do izraza smet-
palje, ki so se od vsega občinstva
vselej igralce z občinstvom.

Res je ta za zadnji dogodek te
trijanje teh krogov zgovoren pri-
mer duševne degeneracije trža-
ških italijanskih krogov, ki so
v svojem klanem težnja inju in
splošnih pajkade prišli
tako daleč, da dajejo plesalnim
trikolora, zato da si ovičijo gole
prsi. Nič manj žalostno pa ni de-
stvo, da se v gledališču, ki naj bi
bilo domov umetnosti, dogajajo
take splošnosti, kjer nosilke dra-
matične kulture opajajo za gro-
bno občinstvo s tem, da mu ka-
žejo svojo goloto. Najbrže zaradi
tega ni gledališče nikdar na raz-
pologo za naše gledališke umetni-
ke, ki se morajo politiki po raznih
predmetnih in pedagoških dvor-
nah, ker ne niso kos taki umetno-
sti. Kaj če bitake umetnice raje o-
stale v svoji domovini in tam pre-
vajale take umetniške priroze.

Pravo tržaško ljudstvo jih nikdar
ni pogledalo in jih tudi ne bo.

Se nekaj bi uprabil VU. Kaj
mislil o skupni članov krožka
Oberdan?

Mar niso bili prostori tega tero-
rističnega gnezda zaplenjeni? Mo-
da misli VU a tem da člani krožka
jamo nastopajo, podvzeti kake ko-
rake za rehabilitiranje ugleda
krožka?

**Zbranje živili
za slovenske dijake**

Na poziv Dijaške Matice za po-
moč slovenskim dijakom iz Doma-
se je naše ljudstvo takoj in rado
odzvalo. Poročali smo že o nekate-
rih zbirkah v preteklem mesecu.

V času od 26.5. do 3.6. pa so na-
brali za naše dijake v Slovenskem
dijaškem domu v Trstu v okviru
Sv. Ivan 36 kg raznega sočiva in
19 kg drugih živil, kakor riža, te-
stena, beje moke, masti itd.

V Domu tudi niso hoteli biti
zadnji in so nabrali 47 kg povrtni-
ne in drugih živil. V Podonjariju
so zbrali 48 kg povrtnine in 39 kg
testenin, riža, masti, sladkorja itd.

Kako zelo so ljudstvu pri srcu
naši revni dijaki pokaže primer iz
Podonjarija. Nekaj žensk je bilo
zelo hudo, ker so pri zbiranju po-
zabili nanjo. »Vedno sem rada za
našo mladino in se sem pripravila
na dajati, je protestirala in obljubi-
la izdatno pomoč za prihodnje.

**Tiskovna konferenca
bivši politični preganjancev**

V torek 8. t. m. ob 17 uri so imeli
Zveza bivših političnih pregan-
jancev Tržaškega ozemlja v pro-
storih Enotnih sindikatov v ul.
Zonta 2-1 tiskovno konferenco, na
katero vabi vse domače in tuje
novinarje.

Na konferenci bodo razpravljali
o političnih preganjanjih in se-
danjem političnem položaju.

Kultura

Knjige - gledališče - koncerti

Razstave - filmi - kritike - drobtine

Kulturna prireditev mladine

Sinoči ob 20.30 je bila v veliki
dvorani pomorske postaje v okviru
mladinskega kongresa kulturna
prireditev, ki je zelo dobro uspe-
la.

Sporod je bil zelo pester in kot
prvi je nastopil pevski zbor »To-
mašiči«, ki je zapel pet pesmi. To-
marjan Dolgan je nato deklariral
Zupaničevce: Pesem mladine. Sli-
dilo je več pevskih točk, ki so jih
izvajali mešopran Bruna Senai,
opravilski Fero Nadi, tenor Vla-
dimir Stari, sopranistka Klara Ur-
bani, bariton Bruno Periot in te-
nor Renato Kodermas. Klavir sta
igrali Bottegheiti in Lili Suma-
nova.

Po kratkem odmoru so nastopili
mali tumburisti z Rocola, ki so
želi vživeti odobravanje občinstva.
Prav tako so bili nagajani s bur-
nim ploskanjem mladinski kopske-
ga zbora. Zapeli so pet pesmi, med
katerimi je bila najzanimivejša Ma-
teljeva »Čače moja«. Pa tudi ostale
so dobro izvajali in pokazali veli-
ko skladnost in harmonijo. Solisti
je prvega dela in tvoj. Petrina so
zapeli še nekoliko arijev treh Doma-
setijevih oper, med katerimi je
bila zadnja duet in tercet iz opere
»Don Pasquale«.

Prostorna dvorana je bila polna
pozornosti občinstva in že takoj v
sredini je bil vzpostavljen kontakt
med pevci in občinstvom, ki je tra-
jal do konca prireditve.

**Razstava češkoslovaške
sodobne grafike**

Prihodnja sredo ob 18. bo v
galeriji »Scorpio« v ul. 8. Spi-
ridione razstava češkoslovaške

sodobne grafike, ki bo trajala od
9. do 24. junija.

Ze lani približno ob tem času
so razstavljali češki umetniki v
te galeriji svoja olja in plastike.
V sedanjih zbirkah nam bodo pre-
stavljeni 38 raznih del (lesoreze, ba-
loresore, barvaste upodobe itd.)

članov združenja čeških grafikov
SCUG Holiar v Pragi.

Na razstavi je udeležbenih okrog
30 umetnikov najrazličnejših
umetniških smeri in bo seznanila
tržaške ljubitelje te panoge umet-
nosti s delom čeških umetnikov
na tem polju.

Carlo Goldoni

I rusteghi

V petek zvečer je uprizarila
igralska skupina Merlini-Basog-
gio v Verdiju svojo prvo pred-
stavo v Trstu. Na programu je
bila Goldonijeva komedija »I
rusteghi« (Kmetovari).

Predstava gledalcev ni zado-
volnila posebno zaradi tega, ker
so precej originalnih odlokov
kar izpustili, ali pa jih nadome-
stili s neposrečnimi vložki.
Tako je tegnila iz dela topla
Goldonijeva človečnost, ki so jo
skušali nadomestiti s mehanič-
nim gledališkim dogajanjem.

Najbolji in morda edini, ki je
bil res dober v svoji vlogi, je Ba-
seggio, dočim se Elsa Merlini ni
mogla vživeti v svojo vlogo. Tudi
ostali igralci niso mogli dobiti
kontakta s publiko.

Sinoči so uprizarili Goldonije-
vo »Baruffe Chiozzotte«, ki je
poznano Slovenci iz Rupleve pre-
delave »Primorske odrahe« in
nedavno priredil slovenskega na-
rodnega gledališča v Trstu.

TRŽAŠKI DNEVNIK

DELEGACIJA ZPP PRI MAJ. KITTSONU HARRISU

Partizanom dostojen sedež v Domu borcev

Medtem ko razne antidemokracijske organizacije dobivajo sedeže, za ZPP ni prostora

Predivernejši popoldne je ved-
ja skupina partizanov šla k polk
Gardnerju, da mu predloži protest
zaradi tega, ker je bila zveza ZPP
vrzeta iz svojega sedeža na Korzu
19 da zahteva od vojaške uprave,
naj izpolni obljubo, da jo je dal
predstavnikom Zveze primorskih
partizanov maj. Bodvan Griffith
in sicer da bo vojaška uprava, v
primeru izselitve iz njene bive-
ga sedeža, preseljena v drugi
primeren sedež. Polk. Gardner je
sicer sprejel dva delegata, toda s
svojo taktiko, da ni odgovoren za
to, in jih je poslal k majorju Kit-
sonu Harrisu.

Včeraj popoldne ob 11.30 pa je
bila delegacija treh partizanov k
majorju Kitsonu Harrisu in mu
obrazložila zahtevo, da se Zvezi
primorskih partizanov, to je orga-
nizaciji najodličnejših borcev v
času težnja in nacistične okupa-
cije, da primeren sedež. To svojo
zahtevo so se podpirali s dejstvom,
da je ta sedež zelo nujen, kajti le
tako bo zveza lahko nadaljevala
svoje delo, ki ga mora opravljati.

Ze obljuba, da Zveza ne bo osta-

la nikoli brez sedeža, ki jo je dal
major Griffith, kot odgovor pri-
vojski upravi za probleme anti-
fascističnih borcev, je dovolj močna
obveza, katere vojaška uprava dan-
es ne more in ne sme pozreti, in
nemiselnost bi bilo podčrtavati še
vso pravico, ki jo imajo partizani
do svojega sedeža. Toda temu, da
je bil namen vredi partizane v
središča mesta, je najbolj jasen do-
kaz to, da je takoj, ko so parti-
zani zapustili svoj sedež na Korzu,
bila izobesena na mestu prejšnjega
zastav nova zastava in sicer tra-
žljanska brez zvezice.

Delegacija je majorju Kitsonu
Harrisu pripomnila, da uvažajo
partizani in povratniki z bojiš-
ča vsu podporo od strani, obisti in
to tudi v Angliji, kakor tudi v A-
meriki, da ne govorimo o drugih
demokracijskih državah.

Ne to se je, G. major zgovarjal,
v posmeh pošiljal delegacijo k dr.
Palutanu, predsedniku konskega
sveta, naj bi on dodelil Zvezi pri-
merne prostore. Verjetno je sma-
trala G. major delegacijo kot nekaj
smesnega kajti sicer se ne bi upal
pošiljati delegacije k dr. Palutanu,
to je k istemu človeku ki je vrgel
Zvezo na ulico, k človeku, ki v
stvari ne predstavlja nikogar, raz-
ven samega sebe. Če sedi sicer dan-
es na nekem sedežu in od tam
vedri in oblači po direktvah, ki
jih dobva od okupacijske vojaške
uprave, ali od drugod, se more za-
to mesto zahvaliti okupacijski up-
ravi smil, kajti težko ljudstvo in
bi izvolilo na to mesto. Delega-
cija je gospodu majorju v tem
smislu tudi odgovorila.

Ni to prvi primer, da okupa-
cijska vojaška uprava z vsimi sre-
dstvi skuša preprečiti delovanje de-
mokratičnih ustanovam in orga-
nizacij, vendar, da se na tak na-
čin obnaša celo z Zvezo primorskih
partizanov, ki bi morale imeti v
središču mesta svoje sedeže in ki
bi morale uživati s strani oblasti
največjo podporo, je prav gotovo
ene največjih krivic.

Zato Zveza popolnoma upraviče-
no zahteva, da ji vojaška uprava
v najkrajšem času dodeli v središču
mesta sedž, ki bo dostojen zvezi
borcev za svobodo in ki bo odgo-
varjal tudi številu včlenjenih
v zvezi, kajti, če so celo v zadnjem
času dobile v središču mesta pro-
store organizacije, ki sedeže so-
nih ne bi smele imeti, zato ker imajo
izključno izrazito fascistično in
iredentistično tendenco in ne štejejo
katerikoli častnega članstva, tem
več pravico ima ZPP. Zato bo
ZPP morala dobiti prestore prav
v središču mesta in to čimprej.

To so v glavnem vsi najvažnejši
problemi mladih delavk, ki jih bo
do danes skupno s tovariši na svo-
jem kongresu razpravljale in jim
skušale najti pravilno rešitev.

**Soča odnesla v Sovodnjah
pokošeno seno**

Tudi Vipava prestopila bregove
in ogražala mostove. Državna
meja pri Šemptru premaknje-
va za nekaj metrov

Predvčerajšnji naliv je povzročil
velike poplave. Posledica tega je
ogromna škoda na njivah in tra-
vnikih. Soča je narasla za četi 8
m. Stari ljudje vedo povedati, da
je zadnji poplava podobna oni iz
pred 60 leti. Tudi Vipava je naras-
la v dveh urah kar za 3 m in
prestopila svoje bregove vzdolž ce-
lega toka. Pri Gabrijah je odnesla
mного pokošene seno, vdrla v
gostilno pri Tomažu in lastniku
prizadejala veliko gmotno škodo.

Vinska klet je bila zalita z vodo,
kuhinja in spalnica poplavljeni.
Vsa sreča, da je hudournik Lijak
na Šempskem polju in do Vipave
reguliran, ker drugače bi tam na-
stalo pravo jezero. Vipava pa je
v spodnji Vipavski dolini na ju-
goslovanski strani odnesla tudi neki
most.

Povzročila je večjo poplavo med
Rupo in Gabrijami, kjer je bil v
nevarnosti celo most na glavni
tržaški cesti. Pod vodo so bila vsa
polja pri Šemptru: tu je povodenj
premaknila državno mejo oz. žično
ograj, ki predstavlja začasno me-
jo, v dolžini 10 m in globino 2 m
v notranjosti Italije. Poleg Soče in
Vipave sta na vso mesto narasla
potoka Koren in Vrojbica.

Se najhuje je bilo pri Sovod-
njah, kjer se stekata Vipava in
Soča, ki sta obe tako nenavadno
narasli. Vsa zapadna stran Sovod-
nje na levem bregu Soče je ležala
pod vodo. Povodenj je odnesla vso
pokošeno travo, ki jo cenijo na 300
kriyalov. Tudi žitna polja, kuru-
za, krompir in ostalo je bilo po-
plavljeno. Da ne bi bilo odjenjal
opoldne, bi smo morali prebiti spo-
dnega dela Sovodnje evakuirati. Ves
popoldne so se na to pripravljali,
a je k sreči potem nemotno pre-
nehala in Soča se je malce pogrila.

Letina je kazala tako lepo, da
so se je kmetje kar veselili. Bilo
bi dovolj kreme, krompirja, kuruze
in vsega; zadnja povodenj pa je od-
nesla mnogo truda in uničila milio-
ne pridelka. Pustila je za seboj
popolnoma izpraznjene ceste, ki so
prej bile v zelo slabem stanju. Od-
nesla je vse pešake, a katerim so
bile za zasilno popravilo zastonj ce-
ste in luknje. Poti so takšne, da
vprezna živna ne more.

Izpraznjene ceste in poti bo treba
zdaj hitro popraviti in zaposeliti
pri delu domače brezposelno delavstvo,
ki ga v goriskem krošlju ne manj-
ka. Do zdaj je dalo gorško žu-
panstvo prekmensko mali ali prav
povečalo ni dalo za takšna dela
na podeljiti. Ker so ceste nujno
potrebne, naj se a tem ne odlaš-
ker dela na poljih ne bodo čnkala.

je delegaciji, naj se združi s kako
demokratično organizacijo in ima
skupen sedež.

Delegacija je na vse te neresne
ugovore odgovorila, da zahteva
svoj sedež v Domu borcev na trgu
Oberdan, ali pa v ul. Ghaga. Ni-
kogar ne držijo izgovori, da v me-
stu ni prostorov, če vemo, da do-
bivajo v središču mesta sedeže in
celo tepe sedeže razne organizacije,
ki so po svojem značaju in udele-
stevanju v popolnem soglasju z
bivšim režimom, katerega so parti-
zani s svojo borbo uničili. Da se
morajo partizani še denes ukvar-
jati s problemi, ko jih G. major
smatra za politiko in kar mu ne
gre v račun, je pač posledica politi-
ke, ki jo okupacijska vojaška up-
rava vodi že tri leta v Trstu.

Sicer je G. mej. Kitson (morda
v posmeh) pošiljal delegacijo k dr.
Palutanu, predsedniku konskega
sveta, naj bi on dodelil Zvezi pri-
merne prostore. Verjetno je sma-
trala G. major delegacijo kot nekaj
smesnega kajti sicer se ne bi upal
pošiljati delegacije k dr. Palutanu,
to je k istemu človeku ki je vrgel
Zvezo na ulico, k človeku, ki v
stvari ne predstavlja nikogar, raz-
ven samega sebe. Če sedi sicer dan-
es na nekem sedežu in od tam
vedri in oblači po direktvah, ki
jih dobva od okupacijske vojaške
uprave, ali od drugod, se more za-
to mesto zahvaliti okupacijski up-
ravi smil, kajti težko ljudstvo in
bi izvolilo na to mesto. Delega-
cija je gospodu majorju v tem
smislu tudi odgovorila.

Ni to prvi primer, da okupa-
cijska vojaška uprava z vsimi sre-
dstvi skuša preprečiti delovanje de-
mokratičnih ustanovam in orga-
nizacij, vendar, da se na tak na-
čin obnaša celo z Zvezo primorskih
partizanov, ki bi morale imeti v
središču mesta svoje sedeže in ki
bi morale uživati s strani oblasti
največjo podporo, je prav gotovo
ene največjih krivic.

Zato Zveza popolnoma upraviče-
no zahteva, da ji vojaška uprava
v najkrajšem času dodeli v središču
mesta sedž, ki bo dostojen zvezi
borcev za svobodo in ki bo odgo-
varjal tudi številu včlenjenih
v zvezi, kajti, če so celo v zadnjem
času dobile v središču mesta pro-
store organizacije, ki sedeže so-
nih ne bi smele imeti, zato ker imajo
izključno izrazito fascistično in
iredentistično tendenco in ne štejejo
katerikoli častnega članstva, tem
več pravico ima ZPP. Zato bo
ZPP morala dobiti prestore prav
v središču mesta in to čimprej.

To so v glavnem vsi najvažnejši
problemi mladih delavk, ki jih bo
do danes skupno s tovariši na svo-
jem kongresu razpravljale in jim
skušale najti pravilno rešitev.

**Soča odnesla v Sovodnjah
pokošeno seno**

Tudi Vipava prestopila bregove
in ogražala mostove. Državna
meja pri Šemptru premaknje-
va za nekaj metrov

Predvčerajšnji naliv je povzročil
velike poplave. Posledica tega je
ogromna škoda na njivah in tra-
vnikih. Soča je narasla za četi 8
m. Stari ljudje vedo povedati, da
je zadnji poplava podobna oni iz
pred 60 leti. Tudi Vipava je naras-
la v dveh urah kar za 3 m in
prestopila svoje bregove vzdolž ce-
lega toka. Pri Gabrijah je odnesla
mного pokošene seno, vdrla v
gostilno pri Tomažu in lastniku
prizadejala veliko gmotno škodo.

Vinska klet je bila zalita z vodo,
kuhinja in spalnica poplavljeni.
Vsa sreča, da je hudournik Lijak
na Šempskem polju in do Vipave
reguliran, ker drugače bi tam na-
stalo pravo jezero. Vipava pa je
v spodnji Vipavski dolini na ju-
goslovanski strani odnesla tudi neki
most.

Povzročila je večjo poplavo med
Rupo in Gabrijami, kjer je bil v
nevarnosti celo most na glavni
tržaški cesti. Pod vodo so bila vsa
polja pri Šemptru: tu je povodenj
premaknila državno mejo oz. žično
ograj, ki predstavlja začasno me-
jo, v dolžini 10 m in globino 2 m
v notranjosti Italije. Poleg Soče in
Vipave sta na vso mesto narasla
potoka Koren in Vrojbica.

Se najhuje je bilo pri Sovod-
njah, kjer se stekata Vipava in
Soča, ki sta obe tako nenavadno
narasli. Vsa zapadna stran Sovod-
nje na levem bregu Soče je ležala
pod vodo. Povodenj je odnesla vso
pokošeno travo, ki jo cenijo na 300
kriyalov. Tudi žitna polja, kuru-
za, krompir in ostalo je bilo po-
plavljeno. Da ne bi bilo odjenjal
opoldne, bi smo morali prebiti spo-
dnega dela Sovodnje evakuirati. Ves
popoldne so se na to pripravljali,
a je k sreči potem nemotno pre-
nehala in Soča se je malce pogrila.

Letina je kazala tako lepo, da
so se je kmetje kar veselili. Bilo
bi dovolj kreme, krompirja, kuruze
in vsega; zadnja povodenj pa je od-
nesla mnogo truda in uničila milio-
ne pridelka. Pustila je za seboj
popolnoma izpraznjene ceste, ki so
prej bile v zelo slabem stanju. Od-
nesla je vse pešake, a katerim so
bile za zasilno popravilo zastonj ce-
ste in luknje. Poti so takšne, da
vprezna živna ne more.

Izpraznjene ceste in poti bo treba
zdaj hitro popraviti in zaposeliti
pri delu domače brezposelno delavstvo,
ki ga v goriskem krošlju ne manj-
ka. Do zdaj je dalo gorško žu-
panstvo prekmensko mali ali prav
povečalo ni dalo za takšna dela
na podeljiti. Ker so ceste nujno
potrebne, naj se a tem ne odlaš-
ker dela na poljih ne bodo čnkala.

je delegaciji, naj se združi s kako
demokratično organizacijo in ima
skupen sedež.

Delegacija je na vse te neresne
ugovore odgovorila, da zahteva
svoj sedež v Domu borcev na trgu
Oberdan, ali pa v ul. Ghaga. Ni-
kogar ne držijo izgovori, da v me-
stu ni prostorov, če vemo, da do-
bivajo v središču mesta sedeže in
celo tepe sedeže razne organizacije,
ki so po svojem značaju in udele-
stevanju v popolnem soglasju z
bivšim režimom, katerega so parti-
zani s svojo borbo uničili. Da se
morajo partizani še denes ukvar-
jati s problemi, ko jih G. major
smatra za politiko in kar mu ne
gre v račun, je pač posledica politi-
ke, ki jo okupacijska vojaška up-
rava vodi že tri leta v Trstu.

Sicer je G. mej. Kitson (morda
v posmeh) pošiljal delegacijo k dr.
Palutanu, predsedniku konskega
sveta, naj bi on dodelil Zvezi pri-
merne prostore. Verjetno je sma-
trala G. major delegacijo kot nekaj
smesnega kajti sicer se ne bi upal
pošiljati delegacije k dr. Palutanu,
to je k istemu človeku ki je vrgel
Zvezo na ulico, k človeku, ki v
stvari ne predstavlja nikogar, raz-
ven samega sebe. Če sedi sicer dan-
es na nekem sedežu in od tam
vedri in oblači po direktvah, ki
jih dobva od okupacijske vojaške
uprave, ali od drugod, se more za-
to mesto zahvaliti okupacijski up-
ravi smil, kajti težko ljudstvo in
bi izvolilo na to mesto. Delega-
cija je gospodu majorju v tem
smislu tudi odgovorila.

Ni to prvi primer, da okupa-
cijska vojaška uprava z vsimi sre-
dstvi skuša preprečiti delovanje de-
mokratičnih ustanovam in orga-
nizacij, vendar, da se na tak na-
čin obnaša celo z Zvezo primorskih
partizanov, ki bi morale imeti v
središču mesta svoje sedeže in ki
bi morale uživati s strani oblasti
največjo podporo, je prav gotovo
ene največjih krivic.

Zato Zveza popolnoma upraviče-
no zahteva, da ji vojaška uprava
v najkrajšem času dodeli v središču
mesta sedž, ki bo dostojen zvezi
borcev za svobodo in ki bo odgo-
varjal tudi številu včlenjenih
v zvezi, kajti, če so celo v zadnjem
času dobile v središču mesta pro-
store organizacije, ki sedeže so-
nih ne bi smele imeti, zato ker imajo
izključno izrazito fascistično in
iredentistično tendenco in ne štejejo
katerikoli častnega članstva, tem
več pravico ima ZPP. Zato bo
ZPP morala dobiti prestore prav
v središču mesta in to čimprej.

To so v glavnem vsi najvažnejši
problemi mladih delavk, ki jih bo
do danes skupno s tovariši na svo-
jem kongresu razpravljale in jim
skušale najti pravilno rešitev.

**Soča odnesla v Sovodnjah
pokošeno seno**

Tudi Vipava prestopila bregove
in ogražala mostove. Državna
meja pri Šemptru premaknje-
va za nekaj metrov

Predvčerajšnji naliv je povzročil
velike poplave. Posledica tega je
ogromna škoda na njivah in tra-
vnikih. Soča je narasla za četi 8
m. Stari ljudje vedo povedati, da
je zadnji poplava podobna oni iz
pred 60 leti. Tudi Vipava je naras-
la v dveh urah kar za 3 m in
prestopila svoje bregove vzdolž ce-
lega toka. Pri Gabrijah je odnesla
mного pokošene seno, vdrla v
gostilno pri Tomažu in lastniku
prizadejala veliko gmotno škodo.

Vinska klet je bila zalita z vodo,
kuhinja in spalnica poplavljeni.
Vsa sreča, da je hudournik Lijak
na Šempskem polju in do Vipave
reguliran, ker drugače bi tam na-
stalo pravo jezero. Vipava pa je
v spodnji Vipavski dolini na ju-
goslovanski strani odnesla tudi neki
most.

Povzročila je večjo poplavo med
Rupo in Gabrijami, kjer je bil v
nevarnosti celo most na glavni
tržaški cesti. Pod vodo so bila vsa
polja pri Šemptru: tu je povodenj
premaknila državno mejo oz. žično
ograj, ki predstavlja začasno me-
jo, v dolžini 10 m in globino 2 m
v notranjosti Italije. Poleg Soče in
Vipave sta na vso mesto narasla
potoka Koren in Vrojbica.

Se najhuje je bilo pri Sovod-
njah, kjer se stekata Vipava in
Soča, ki sta obe tako nenavadno
narasli. Vsa zapadna stran Sovod-
nje na levem bregu Soče je ležala
pod vodo. Povodenj je odnesla vso
pokošeno travo, ki jo cenijo na 300
kriyalov. Tudi žitna polja, kuru-
za, krompir in ostalo je bilo po-
plavljeno. Da ne bi bilo odjenjal
opoldne, bi smo morali prebiti spo-
dnega dela Sovodnje evakuirati. Ves
popoldne so se na to pripravljali,
a je k sreči potem nemotno pre-
nehala in Soča se je malce pogrila.

Letina je kazala tako lepo, da
so se je kmetje kar veselili. Bilo
bi dovolj kreme, krompirja, kuruze
in vsega; zadnja povodenj pa je od-
nesla mnogo truda in uničila milio-
ne pridelka. Pustila je za seboj
popolnoma izpraznjene ceste, ki so
prej bile v zelo slabem stanju. Od-
nesla je vse pešake, a katerim so
bile za zasilno popravilo zastonj ce-
ste in luknje. Poti so takšne, da
vprezna živna ne more.

Izpraznjene ceste in poti bo treba
zdaj hitro popraviti in zaposeliti
pri delu domače brezposelno delavstvo,
ki ga v goriskem krošlju ne manj-
ka. Do zdaj je dalo gorško žu-
panstvo prekmensko mali ali prav
povečalo ni dalo za takšna dela
na podeljiti. Ker so ceste nujno
potrebne, naj se a tem ne odlaš-
ker dela na poljih ne bodo čnkala.

je delegaciji, naj se združi s kako
demokratično organizacijo in ima
skupen sedež.

</

PROBLEMI NAŠEGA KMETIJSTVA

TRI LETA ANGLO-AMERIŠKE VOJAŠKE UPRAVE V CONI A JE PRIVEDLO TRŽAŠKO GOSPODARSTVO NA ROB PROPADA

Tržaška industrija bi bila brzo doma lahko čimljela dela in življenja tisočev naših domoljubov, ki so v našem gospodarstvu živejo odraz razvitega industrijskega in trgoveškega mesta. Dejstvo pa, da je anglo-ameriška vojaška uprava v Coni A, kakor v resnici je, ekonomski obliko države tržaškega gospodarstva, med katerimi v prvi vrsti upoštevajo, ter na drugi strani politično upravljanje, ki je naš ekonomski življenjski pogoji, da se je predvsem naša težka industrija in njena gospodarska zmogljivost našla na koncu druge svetovne vojne.

Ob pregledu take panorame našega gospodarskega življenja nam je povsem razvidno, da je angloameriški imperijalizem pri nas izpolnil tako gospodarsko politiko, ki vodi naravnost k razpadu naše industrije, da si ta ustvari potrebne pogoje za vzpostavitev vojne baze, naperjene proti ljudskim državam vzhoda in demokratičnim ljudskim množicam v Italiji.

Vse to je najmojše privedlo do uničenja našega gospodarstva in industrije do značilnega zmanjšanja srednje in male industrije na ravni, ki jo je težko in ne- varen položaj malega obrtnika in trgovca.

Odras take ekonomske politike vojaške uprave v Trstu opazimo tudi v zelo resni obliki v našem kmetijstvu, ki vodi v postopno uničevanje našega kmetijskega gospodarstva.

V Coni A Tržaškega ozemlja po večini ni velikih kmetijskih gospodarstev. Izjemni zgornski, del nabratinske ter miljsko-dolinske občine je za približno 80% tega ozemlja razdeljenega na mala posestva, od katerih naš kmet na more živeti in katerega je mesto privlačilo k zaslužku v tržaški industriji.

Toda kljub temu da kmetijska gospodarstva na črti Milje-Dolina-Bazovica-Zgonik-Devina ne morejo prinašati prehranbenemu problemu našega dela ter razen tega, da so na našem bližnjem kraju pogost kmetijstvo zelo težko našega kmeta težka bremena, to je predvsem vprašanje visokih davkov, vojne škoda itd.

Angloameriška vojaška uprava ni imela in nima še danes nikakega razumevanja za kmetijska vprašanja pri nas, kljub temu da so Enotni sindikati postavili vse te probleme pred odgovorne organe, ampak pa njihova gospodarska politika v kmetijstvu, objektivno rečeno, teži na to, da upravi našega kmeta in da ga pod težo težkih bremen odpravi s njegove lastne zemlje.

Omenjeno je bilo že v mnogih časopisih, pod kakršnimi pogoji živijo naši kmetje, najemniki in poltovarjari. Okoli 400 najemnikov, ki obdelujejo zemljišča v Coni A Tržaškega ozemlja, se danes nahajajo v zelo težkem gospodarskem položaju. Do leta 1946 so namreč najemniki plačevali pri nas povprečno vsoto najemnine, ki je več ali manj odgovarjala resničnim dohodkom obdelanih zemljišč.

V juniju 1946 je vojaška uprava izdala zakon št. 141, katerega veljavnost je podaljšala po 31. dec. 1947, s katerim je usklajeno znatno povišanje najemnine vsem najemnikom cone A Tržaškega ozemlja.

Omenjeni zakon je bil namreč izdan v zvezi z analognim ukrepom italijanske vlade, katere je vse do aprila 1946 prisilno odlaševala žito od kmetov po tako imenovani politični ceni, ki je takrat znašala 15.— lir za kg. Zakon o ukinitvi politične cene žita je povzročil hitri porast cene, ki se je v prav kratkem času dvignila od 80 do 85 krat toliko. Temu ukrepu je sledil hitri ukrep, brez dvoma pod pritiskom veleposrednikov za povišanje prvotne najemnine. Omenjeni zakon, ki je bil upeljan tudi za cono A, dolga, da naj se vsa naša najemna kmetijska gospodarstva viša tolikokrat, kolikor se je povišala cena žita od ukinitve določene cene naprej. Tako od junija 1946 pa vse do januarja 1948 je cena žita narasla za 88-krat toliko. Nič ni pomagalo našemu kmetu protestirati proti temu zakonu, ki je dal lastniku pravico, vreti kmeta s zemlje, katero je dolga leta obdeloval, ako ni hotel plačati zakupnine na podlagi omenjenega sivišča.

Ni manj težak ni položaj poltovarjari. Poltovarjari, ki imajo po večini najeto posestvo v dolinski in miljski občini so za časa narodno-osvobodilne borbe brez dvoma utrpeli precejšnjo škodo predvsem zaradi omejitve obdelovanja, ker so po večini moški odšli v partizane, in drugi zaradi škode, katero so utrpeli vsled nemških vandalskih metod, škoda, ki nikdar ni bila povrnjena kljub temu da je bilo mnogo obljub s strani angloameriške uprave. Vse to uveljavlja, da si kmetje za časa borbe pridržujejo 75% pridelkov namesto 50%, kakor določa zakon, ostalo pa dajejo lastniku zemljišča. Vojaška uprava je gleda tega vprašanja imenoma posebno kmetijsko mandamentalno komisijo, ki naj bi imela nalogo soditi vse one kmete — najemnike, ki se niso držali zakona za časa narodno-osvobodilne borbe. Omeniti pa moramo pri tem, da so celo v De Gasperijski Italiji poltovarjari uspešni srednjeveški poltovarjari, ki so plačevali do leta 1947 zemljiščnim lastnikom 47% pridelka, medtem ko si sami pridržujejo 53%. Angloameriški imperijalizem pri nas pa so hoteli iti mimo tega in pustijo v veljavi še stari zakon, ki dolga poltovarjariju 50% pridelka. Pri tem pa je treba upoštevati še dejstvo, da je v naših prilikah gospodar po zakonu upravičen, da sme svojega najemnika ali poltovarjara odstraniti kakor se mu to zljubi in mu je to prav.

IVAN BUKOVEC

DA VEČ
KOT JE
PODRE
VIHAR

ZGRADIMO
TVOJ
POMORE
DAR

LIR
PREJSNI ZNESEK . 473.611
Dr. BARTOL VIL . 2.000
ANKA iz BARKOVELJ 1.000
PAVEL BERGER . . . 950
PAHOR SLAVA . . . 2.000
TVRDKA PAPIROS . 10.000
STARO AVGUST . . . 1.000

SKUPAJ 490.561

(Nadaljevanje objavljanih do-
sedanjih darovalcev sledi).

OPOZORILO. Prispevki v sklad
eza zgraditev novih zidov na
slovenskem kulturnem pogoriš-
ču se sprejemajo: v ul. Ma-
chovell št. 1-1, pri vseh slo-
venskih in hrvaških prostovolj-
stvih na Tržaškem ozemlju
in pri upravi «Primorskega
dnevnik» Goldonijev trg št. 1-1.
Za prispevek v znesku nad 100
lir prejme darovalec začasno
potrdilo, na podlagi katerega
pa ČASTNO PRIZNANICO
glasečo se na njegovo ime.

Partizane so vrgli na cesto

Dejanje je žalitev vseh milijonov pad- lih v svetovni borbi za svobodo, je zločin, ki ga ni mogoče odpustiti

Preprost človek sem in se na politiko ne razumem preveč, toda novica, da so vrgli v Trstu na cesto Zvezo primorskih partizanov, je v meni vzbudila gnev, ki je prešel v ogorčen protest. Doživljanje zatiranja vseh tistih naravnih misli in pravic, do katerih imajo pravico vsi ljudje: beli, črni in rumeni, me je polgoma preoblikovalo v upornika, ki se je ob začetku partizanske borbe spremenil v borca za svobodo.

Ob novici, da so v Trstu postali na cesto našo organizacijo, se mi je v možganih posvetila iskrica — vprašanje: Ali je danes v Trstu še kaj od te svobode?

Ali veste vsi tisti, ki so vam bile na poti zastave z rdečo zvezdo tam na Korzu na številki 19, kaj so za vse delovno ljudstvo Trsta in ozemlja te zastave? No, poizkusaj vam bom malo osve- žiti spomin. Sicer ne vem, koliko boste lahko razumeli, ker dvo-

mim, da bi bili še zmorni obču- tili zgodovino velikih dnevo šti- ritelne borbe primorskih parti- zanov, ker so vaši močniki pre- več zatemanjeni in okorni zaradi sovističnega razpoloženja in soustava do vsega, kar daji po- ljudski oblasti in delavskih tu- lah, in še od bleška dolje.

Moram povedati, kar sem go- raj in kar bom še naprej, ker ob- stajam, da moram govoriti, da moram povedati vam in svetu!

Bil sem delavec, kmet, aktivist, partizan, preganjan, zaprt, mu- čen. To me je napravilo za borca v godovih. In prav zato občutim, da je dejanje, ki ste ga izvršili, grobo in surovo dejanje. Žalitev je vseh tistih milijonov padlih v tej svetovni borbi za svobodo! Zločin je v mojih očeh, ki ga ni mogoče odpustiti.

Milijoni so padli pod vrncem nasprotnikov svobode, padli so za to veliko besedo. Padli so v vi- zijo svobode v obeh in v mislijo — smrt fašizmu — svoboda na- rodom! — v srcu.

Ali mislite, da je ta misel zamrla s njimi takrat, ko smo jih pokopavali v zemlji? Kako se motite! Zemlja, ki jih je spre- jela, je sprejela tudi te njihove zadnje misli, ki so za nas opo- roka.

Iz vseh grobov raztresenih od Moskve in Stalingrada, Harkova in Kijeva, Varšave in Bukaresta, Budimpešte in Beograda, Gorice in Trsta, Dunaja in Berlina in še upornih mest Italije, Grčije, Španije, Kitajske in današnja Pa- lestine, pozdravljajo še kar na- prej, čeprav mrli, toda kot ide- ja živi — smrt fašizmu — svo- boda narodom!

Ali jih slišite?

Svoboda. Ali ni to tista veli- ka, lepa in naravna težnja vseh živih bitij in rastlin na vsem svetu. Kakšna borba se vrši zanjo v rastlinskem svetu. Le kar po- glejte malo v gozd, na pašnik li njivo. Vse, kar je dobrega, se trdo bori za svobodno razvoj z neštevilnimi plečli in zadržavci. In v tej borbi tudi zmaga!

No, isto je v človeški družbi. Le s to razliko, da ni to krivda množice, če niso vsi dobri, ampak posamezniki, ki zaupajo le v moč denarja in surovega nasilja. Vse te pa imate na vesti! Olo- govni ste pred vso ostalo člo- veko družbo zanje!

Se me sili tista uporna misel proti vsemu, kar ni v skladu s svobodo in današnjim razvojem, da govorim. Tri podobe bom še našel.

V maju 1943 so me iz tržaške- ga Coroneja peljali skupno v ne- kaj drugih tovarših v Aquilo. Takrat so jasistične oblasti že raznele glas, da so vsi, ki jih pošiljajo v tako imenovane «de- lavske bataljone banditi». Na po- staji v Ferrari je neki spolkov- nik kraljeve vojske zaklical na- šim spremljevalcem: «Na višnice z njimi, ne pa v Aquilo. Nekaj jasistov mu je odgovorilo s plo- skanjem, večina navzočega ljud- stva pa nas je molče in z nekim spoštovanjem opazovala. Ti so bili pravi Italijani. Kraljevi pol- kovnik na ne!

Druga slika. Le dobrih 25 dni sem bil v Aquilu osvobodeni in so me znova vrgli v zapor. Do- brhi štirinajst dni sem bil za- hranen stenami, ki jih je bilo na milijone, skupno s osmimi drugi- mi tovarši. Nekaj tovaršev, ki so nas peljali na «arabo», izrabili temo in skočili čez zid vojašnice deset metrov globoko na noko njivo. Ni bil vajen skakati iz take vi- sine in si je zlomil obe nogi.

Ker je bil pravi Italijan, je občutil, kaj je prava svoboda in je zato vse tvegaj.

Ostalo nas je v zaporu še se- dem, ki smo premljevali o veli- kem notranjem preobratu tega Italijana. Vse vase zaprt je zdel v kotu tovarš Benedek, pre- prost pastir tam nekje s tolmir- skih pašnikov. Kar občutim sem, kako mi je pri srcu.

Cez nekaj dni so me, Bene- dekoviči in še nekoga Kraljevo obli- ki v delovne tute, deli na glave civilne kuge, udeleženi vse tri sku- paj in trije karabinerji so nam odprli iz zapore. Na vratih vojašnice me je še ustavil su- bujoči poročnik: «Povej mi ven- dar, kakšni ljudje pa ste tam gori pri vas? Nisem mu mogel ogo- voriti, toda čital sem mu v očeh, da je luč ta — pravi Italijan.

Tretja slika. Osmega septembra 1943 so iz tržaškega Coroneja vre- le množice kot živ, uporni pla- k. Koko jim je bilo, so po tako dol- gem času znova združili strobo- deni rok. Tisti, ki so jih prej stra- žili, so metali orožje od sebe, jetniki pa so go pobirali.

In kaj naj vam še povem? Vsemu temu je sledila veličast- na borba primorskega ljudstva, ki se je zaključila pruga maja 1945 na ulicah Trsta ob sodelo- vanju vsega tržaškega delovnega ljudstva.

O, še veliko čutim, da bi vam moral povedati. Nisem več ča- sa, ker grem pomagat ljudstvu, ki gradi in obnavlja ruševine, ki so ostale kot priče našega veli- kega poraza in naše velike zma- ge! Le to moram še podčrtati: do- golet bode iz dneva in dan jasne- je in glasneje goril!

P. A. OGAREV

Trujillo - diktator s krvavimi rokami

PREDSEDNIK REPUBLIKE S. DOMINGO NA «SPOŠNO ŽELJO» - ZLOČINI OB ZVOKIH OTOŽNIH MELODIJ- TUDI AMERIKA JE IMELA SVOJO ŠENTJERNEJSKO NOČ

Zalostna zgodovina poslednjih let v mali republik S. Domingo je tako v zvezi z imenom Rafaela Trujillo, krvoločnega moža in človeka brez vesti.

Za ud 18 let terorizira ta vred- ni posameznik Hitlerja in Musso- linija mirno prebivalstvo silikova- lizma otoka v Karibskem morju. Trujillo drži pokoncu svojo ti- lizmo vlado edino le s pomočjo ljudi, velike severnoameriške de- mostrukcije, ki mu nudi svojo po- moč, zato, da dobi v zameno po- litično dobičaja, ki ga prinaša tr- govina s kavo, tobakom, sladkor- jem in bananami.

S. Domingo je prišel pod jarem Rafaela Trujillo Molina leta 1930 in od takrat se drži na oblasti s pomočjo svoje policije «Policia Nacional Dominicana».

Po en izmed mnogih državljans- kih vojn je padla republika S. Domingo pod severnoameriško diktacijo. Pod preizkušeno, da se pri- štati red, so se izkrcali na oto- ka čete generala Wilsona in Ame- rikanci so takoj ustanovili med do- možni «Policia Nacional Dome- nicana», da bi branila demokra- cijo in svobodo in da bi se borila proti partizanom.

Rudi Trujillo je bil član te po- litične. Po devetih letih ameriške okupacije so napravili kompro- mis v smislu, da so izvolili kot novega predsednika republiko ge- neral Honoracio Vasquez, mo- ka popolnoma fašističnega nazi- zma. Pred volitvami se je ta mož dogovoril s Trujillom, da ga bo postavil v primeru svoje zmage za načelnika vojaškega štaba. Vasquez je pri volitvah zmagal. Ko pa so njegov mandat podaljš- ali do leta 1930, se je Trujillo naklonjenosti vojske in tako je prišel Vasquez, da je podal ostavko. In «na splošno željo» je ostal samega sebe za predse- dnika republik.

Takoj je začel preganjati vse one, ki so dvomili o njegovih vo- jskih in političnih zmogljivostih. Dal je aretirati generala Deside- rija Arco, ki je vodil uporniške čete leta 1916. Obglavili so ga in njegovo glavo so nesli Trujillu v posebnem jermusu. Pozneje so vi- deli ljudje v mestu Moca truplo generala Ciprijana Ben Cosme, ki je več dni viselo na vešilih in so ga muhe vsega objedle.

General Laranusa je končal svoje življenje bolj veselo na ne- ki plesni prireditvi. Ko je orke- ster igral otočni tango in je bila v dvorani skoraj popolna tema, so ga napadli in, ko so zopet pri- žigali luči, so videli njegovo truplo na tleh. Z bodali so mu morilec zadali več ran od zadaj. Njegovo truplo so odnesli in ples se je na- daljeval, kakor da se ni nič zgodilo.

Presunljivim tožbam mučenih in krivk njegovih žrtve so sledi- li prvi ukrepi roparjeve no- tranje politike. S posebnim odo- lom so postali vsi rudniki oseb- no last predsednika. Temu ukre- pu so sledili še mnogi drugi in tako gredo danes dobički trgo- vine z mesom, mlekom, sladkor- jem, tobakom in bananami v gla- sijne diktatorja. Da bi še bolj obvaroval svoje koristi, ima Trujillo osebne stike z velikaši in politiki Severne Amerike. Baje znaša njegovo premoženje preko 100 milijonov dolarjev, vendar se ga ne more dobiti sebičnosti, ker je bogato posrebej za svoje 4 brate, ki jim je zaupal vodstvo svojega trupa.

Trujillo ni samo bogat in krvo- ločen, ampak tudi ovenčan s sla- vo in častmi. Čeprav skoro ne zna pisati ni čitati, so ga zaradi njegovih neštevitih zaslug izvolili za častnega doktorja znanstvene akademije S. Dominga. S poseb- nim predsedniškim dekretom je

Predsednica centralnega od- bora AFZ Jugoslavije Vida Tomšič, ki je zastopala jugo- slovanske antifašistične žene na 5. seji izvršilnega odbora mednarodne demokratične fe- deracije žena, je podala po- povratku v Beograd sotrudi- niku Tanjuga izjavo o delu mednarodne organizacije že- na, posebno pa o boju žena za mir.

Od ustanovitve kongresa me- dnarodne demokratične federacije žena v Parizu leta 1945 je bilo že 5 seji izvršilnega odbora. Vse delo te 83 milijonske organiza- cije žena iz raznih držav sveta je usmerjeno k prizadevanju, da se zagotovi trden in trajen mir kot osnovni pogoji za srečno živ- ljenje mater in otrok. Vsek se- stanek izvršilnega odbora pome- ni korak naprej za doseg tega velikega cilja.

Na peti seji izvršilnega odbora so žene iz vseh krajev sveta ter vseh političnih prepričanj razgla- sile bistvo imperalizma.

Delegatke vseh držav so nava- jale o svojih osnovnih referatih ne samo način, kako rušijo reak- cionari z ameriškim imperijaliz- ma, čelu ustanovni listini OZN, ki bi lahko služila kot podlaga za ustvarjanje mira v svetu, in ka- ko pripravljajo vojno, ampak so navedle tudi vrsto dejstev, ki popolnoma osvetljujejo sistem iz- koriščanja, ki ustvarja vsak dan novo grožnjo svobodnemu in člo- veku dostojnemu življenju delo- nih množic, posebno pa žena in otrok.

Iz referata posebne komisije mednarodne fronte žena, ki je obiskala kolonialne države ju- govzhodne Azije (Indijo, Birmanijo in Malezijo), smo videli, na čem gradijo ameriški, angleški in fran- coski kapitalisti svojo silo in bogastvo. Komisija je med drugim ugotovila, da živi samo v Indiji nad 200 milijonov žena v strašnem umiru. Vsek drugi otrok umre pred enim letom starosti. Matere delajo po plan- tazah cele dneve in ob vsakem vre- menju z otrokom na hrbtu, a za dnevno mezdo ne dobijo niti pol kilograma riža. Prav tako dela na plantazah in po tovarnah ob- strašnih pogojih na 100 tisoč o- trok v starosti od 6 let naprej, ki dobijo kot dnevno mezdo 2 škat- lici žgjalice. Ti otroci množično bolujejo in umirajo. Zaradi tega tudi skoraj ni starev, povpreč- na starost je 26 let. Tako izkoris- čanje prinaša kolonializatorjem bajne dobičke. Svoje udeležbo v organizaciji humanitarne akcije otroškega fonda izkoriščajo ame- riški imperijalisti v reakcionarne namene. Iz udeležbe o razdelje- vanju otroškega fonda so izklju- čili predstavnice mednarodne fe- deracije žena, iz samega razde- ljevanja fonda pa vidimo, da je služni n. pr. v Grčiji, Španiji, Ku- bavi, rokomahvi nemoteno mrtorj in plenijo v imenu neke navide- ne moči demokracije in svobode.

Predstavnice italijanskih in francoskih žena so lahko zelo po- ložaj teh držav po vidjučivji v ta- ko imenovani Marshallov načrt pomoči. Zapiro se tovarne, brez- poselnost in glad sta vedno večja, zaščita mafa in otrok pa je osta- la samo prazna fraza, ker so ukl- njeni krediti za potrebe večje za- ščite.

Iz referata predstavnic ame- riških žena so lahko žene slišale, kakšni so prav za prav ti čuvardi demokracije in človečnosti v svetu. Čeprav usmerjajo danes vse politiko ZDA predstavniki največ- jega kapitala, ki so podredili svo- zunanjo in notranjo politiko s svojim profitom, je kapitalistični svet vendar le zabredel v veliko krizo, kar dokazujejo milijonske množice brezposelnih, inflacije itd. Obstoj držav ljudske demo- kratije, odpor delovnih množic, narodno-osvobodilno gibanje v ko- lonijah pomenijo vsak dan večjo nevarnost za izkoriščevalne na- črte imperalistov.

Na zasedanju izvršilnega odo- bra so tako žene zbrale važen ob- tožni material proti imperalistič- nemu sistemu, pričeni od Vati- kana do desnih socialistov. Pro- učili so gospodarski mehanizem, ki goní imperijaliste v boj za no- vimi profiti. Hkrati pa je zaseda- nje razgalilo strašotni kolonialni sistem ter odkrilo vso lažno hu- manost fondov in načrtov za pomoč.

Vse delegatke so poudarile na- raščajoči odpor proti zasluževanju in izkoriščanju; razpravljale so o nepremagljivi sili delovnih množic, ki se borijo proti načrtom imperalistov. Predstavnice kap- talističnih držav so poudarile po- ostritev boja proti reakciji, pred- stavnice Grčije, Vietnama in Ki- tajske so podale poročilo o obo- roženem boju ter o udržitvi osvo- bodilnega gibanja v kolonialnih deželah. Vsa poročila so dokazala velikansko silo demokratičnega tabora in možnost, da se s skup- nim nastopom vseh sil razbijejo politizmi za novo vojno. Na čelu velikega demokratičnega tabora so narodni Sovjetske zveze, nje- govo silo pa tvorijo žene ljudske demokracije. 71 milijonov delavcev v svetovni sindikalni federaciji in 43 milijonov v svetovni mladi- šinski federaciji. Mednarodna fe- deracija žena s 83 milijoni žena iz 48 držav pomeni močen ef- ber tega demokratičnega tabora. Fronta protimperalističnim sil- se je še bolj utrdila s sprejemom v federacijo žena treh ženskih organizacij iz kolonialnih držav jugovzhodne Azije (Indije, Bir- manije in Malezije) in ženske or- ganizacije Norveške ter demo- kratične ženske zveze Nemčije.

Jugoslovanska delegacija se je aktivno udeleževala vsega dela na zasedanju. K razkrojanju imperalističnih vojnohujaških načrtov je prispevala s tem da je navedla primere, ki se tičejo FLRJ, in nepravilnega določanja njenih severnih in zahodnih mej. Delegacija je omenila zadrževa- nje jugoslovanskega zlata v Ame- riki, gospodarsko zastopajstvo, poskuse izkoriščati gestapovski- vovonsko in sabotersko mrežo, pošiljanje vojnih zločincev v FLRJ, da bi s terorističnimi ak- cijami ovirali izgradnjo države itd.

Jugoslovanska delegacija je

sveta je bil poslan poziv za boj proti vojnim hujskačem. Spreje- ta je odločitev, da bo postal 8. marec vsakoletni dan pregleda in mobilizacije vseh sil demokrati- čnih žena sveta v boju za mir. Sprejeli so sklep o uvedbi otro- škoga dne.

V kratkem bo sldicana konfe- renca žena kolonialnih držav in drugi kongres mednarodne demo- kratične federacije žena.

HEROJ SOVJETSKIH ZVEZE LETALKA NATASA MEKLIN, KI JE V LETIH VELIKE DOMOVINSKE VOJNE IZVRŠILA 980 BOJ-
NIH POLETOV IN ODVRGLA NA SOVRZANICA 150 TON BOMB.
SEDAJ OBISKUJE N. MEKLIN VOJNI INSTITUT ZA TUJE JE-
ZIKE. NA SLIKI: NATASA MEKLIN S SVOJIM SINOM DIMOM

PREKOOCANSKI OCVRKI

Vojni netilci se bojijo lastne sence. Ameriški vojaški atake v Berlinu je leta 1939 čestital nemški vojski za zmago na Poljskem. Vsako sodno razpravljanje proti veleizdajalki ustavljeno.

Posamezne obožbe znamenite- ga «odpora za raziskovanje pro- tiamerškega delovanja» kažejo vse neumnost četa tega odbora gospoda Rankina in ostale proti- ameriške klike. Ta njihov fašis- tični bes in mrznja na vse, kar je demokratsko, se najbolj jasno kaže v primeru dr. Edvarda Con- dona, ravnatelja ameriškega ura- da za standarde. Dr. Condon je dolgo časa sumniči in preganja zloglasni odbor zaradi namisle- ne zveze s «tujimi komunisti».

Ameriški tisk in ta zloglasni o- bor sta obtožila dr. Condon, da je obiskal diplomatskega pred- stavnika neke slovenske države in da se je pri tej priliki govorilo o nekih «bombah».

Da — je rekel dr. Condon na banketu — slovenski diplomatski predstavnik me je zaprosil za po- jasnilo o bombah, ali ne o atom- skih, nego o bombah DDT za uni- čevanje mrčesa.

Vse kaže, da se vojni netilci okraja oceana bojijo celo lastne sence!

Bivši šef nemškega generalne- ga štaba Franc von Halder se je moral zagovarjati pred sodiščem v Nürnberg kot član nemške vr- hovne komande. Kakor javlja Associated Press je Franc von Halder izjavil na sodišču med drugim tudi to, da je v juniju 1939 čestital ameriški vojni atase v Berlinu, polkovnik ZDA Army Paton, nemški vojski za zmago na Poljskem.

Halder je še dodal, da je pol- kovnik Paton osebno prišel česti- tat v pristojni odesk nemške vr- hovne komande.

Ce je uradni predstavnik ame- riške vojske že v letu 1939 prisr- čno čestital zmagi nemških fašis- tov nad Poljsko, ni nobeno čudo, če ameriški tisk danes toliko hva- li Mikolajeviča in sipa laži ter klevete na novo demokratsko Poljsko.

Nobeno čudo tudi ni, če so Krupa opustili in da so mu pred- stavniki Wall Streeta prarčno stisnili roko kot bodočemu sode- lavcu pri graditvi zapadne Nem- čije, oporišča za napad proti mi- ru in demokraciji.

Ameriška novinarka Constance Drexler je bila v času vojne na- povedovalka v nemškem radiu in je kot papiga ponavljala parole Gobbelsa o nepremagljivem Wehr- machtu in o večji vrednosti nem- ske rase. V nizu fašističnih govo- rov je ona ognjevit napadala združene narode.

Razumljivo je, da je bila obto- žena veleizdaje. Ameriško pravo- sodno ministrstvo jo je leta 1943 obtožilo zaradi izdaje in jo ozna- čilo kot «vdano pristajajočo Hit- lerja».

Medtem, kakor javlja ameriški tisk, je federalni senat Payne ustavil nedavno vsako razpravl- janje o primeru Constance Drexler. Danes je to jasno vse brezpredmetno, če upoštevamo politiko ameriških okupacijskih oblasti v Nemčiji.

(Oprostite, pozabili sem pri- pomniti, da je bil v letu 1943, ko je bila Constance Drexler ob- tožena, predsednik ZDA Roose- velt, a danes je Truman).

SOVJETSKA MLADINA

SOVJETSKA TRAKTORISTINJA P. ANGELINA IN NJENI SESTRI

SLADKOGORSKE rožice so me pozdravile

V Bolgarijo prvozi vlak rahlo, skoraj po preli, Meja se skoraj ne opazi: nič mejnikov, nič lepokov, nič pregraj, Dežela, sonce, lepa temna in mastna zemlja, in kmalu, ki se za trenutek naslonijo na lopato, da pozdravijo vlak.

Na eni strani jugoslovanska obmejna postajala Caribrod, na drugi strani bolgarska postajala Dragoman. Meja v sredi se ne vidi, ni zaznamovana. V Caribrodu kakor v Dragomanu napisi v cirilici in Titove, Dimitrovi in Stalinske slike: enako na obeh straneh.

Trase so mirne meje med mirnimi narodi. Druge meje poznamo dobro, polne so kanonov in strojnih, obdane s žičnimi ovirami ter s stražarji, ki so vedno v pripravljenosti. Ta meja ni taka!

To je prvi tvoj, ki ga dobiš, ki naredi dobro zru, ki ga nehoti misliti in premerjati, da odpre upanje za bližnji juturni dan.

Kmalu nato, po eni uri, smo v Sofiji.

Tako sem se odločil za tramvaj, kajti mestno središče je precej oddaljeno. Uslužbenec čestit železnice je dajal informacije potnikom. Sam ne znam besedice bolgarskega, zato sem poskušal s francosčino. Uslužbenec, ki je bil tako po vojaško obdela, da mi je bilo malo nerodno, sem povedal naslov hotela. Moja me je za trenutek premeril z očmi, si nalahno pogladil brke.

Potem je vzel moj plašč in avto, kakor sva stopila v tramvaj. Po petih ali šestih postajah mi je dal znak, da sva prispela. Moj uslužbenec čestit železnice me je po ulicah, drevedih in parkih spremil do hotela, nakar me je, se razume, po vojaško pozdravil.

To je bilo moje prvo srečanje v Sofiji.

Druge srečanje je bilo nekaj ur potem ko sem v kavarni Luxor čakal prijatelja s tiskovnega urada. To ni bilo prav za prav srečanje, temveč parada. Okrog pol šeste ure je bilo. Pred ogromni mi okni kavarne, po drevoredu carja Osvoboditelja se je počasi pomikala čvsa Sofija, popoldanska Sofija, ki je končala z delom in se šla sprehat po soncu ter počakati večera. Najlepše cvetje Evrope in najlepše deklice Balkana.

Vse to skupaj je hodilo mimo mene. In nčve v kavarni se ni zmenil, kajti to je stvar, ki se dogaja vsak dan, ko se izprazni uradi, tovarne in delavnice.

Cveteje in deklice. Skupaj kakor da bi simbolizirali dve najlepši stvari. Ni dekleta v Sofiji, ki bi ne nosila v rokavi ali v lasih cvetlice.

Cveteje vseh oblik, vseh barv, vseh dišav. Od rož do narcis, od plavice do belih marjetic. In vitke, temne deklice z mirnimi in resnimi korakom, z velikimi in svetlimi očmi in z rdečimi ustni-

ami, bolj rdečimi od sladkogorskih rož.

To je bil vesel pozdrav, ki mi ga je nehoti dala Sofija: vonj svojega cvetja in lepota svoje mladine.

Potem sem zapustil kavarno in prišel spoznavati mesto, to je oarje mesta. Sofija ne presega pol milijona prebivalcev vendar pa je navajena, da je prestolnica novih narodov. Po njenih cestah, zdaj širokih, zdaj otožnih in skromnih, piba veter z vseh strani: Sofijanci, cigani, severa z od sonca ožganimi obrazmi in ne samo od sonca, mušlinali z juga s tihimi korakom, ljudje s Črna morja; in vendar vse to ni vzhod.

Tukaj se križajo čista bolgarsčina iz Sofije in Plovdiva, stara hebrejsčina, turški jezik in ostra makedonsčina.

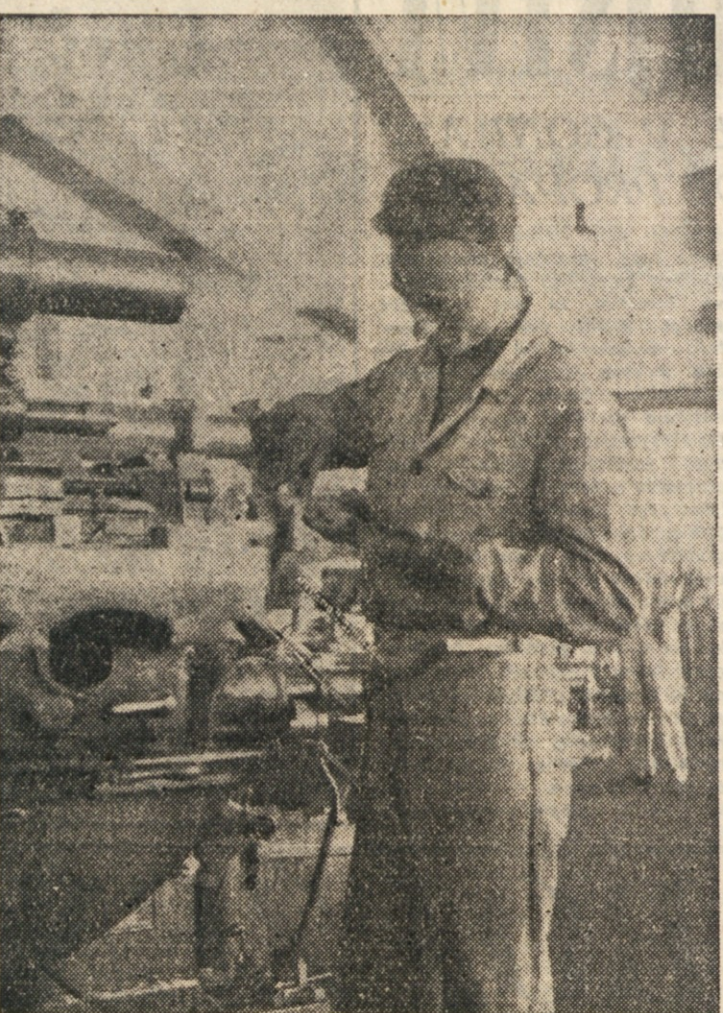
In vse naokrog cvetje. Cveteje, ki preplavljajo Sofijo. Toda kaj delajo s tolikim cvetjem?

To je Sofija, ki se predstavi prvi dan, ko je človek še utrujen od vožnje in ne more se videti Bolgarijo, ki dela in gradi, Bolgarijo socialnih reform in prostovoljnih delovnih brigad, Bolgarijo ljudske fronte, skratka današnjo Bolgarijo.

Morda je bolje tako. Bolje da pride do nas najprej pozdrav prijateljske države s vonjem njene cvetja s Sladke gore in z nasmehom njene mladine.

N. T.

Kongres delovne mladine

za pravico do dela

Kongres delovne mladine

manifestacija miru, proti kolonialni in vojnoujaški politiki

KONGRES DELOVNE MLADINE ZAHTEVA ENAKOPRAVNOST TUDI ZA DEKLETA

Končno je prišel dan, ki si ga je delovna mladina Tršaškega ozemlja toliko želela. Danes se je namreč začel prvi kongres delovne mladine. Desetine in desetine zborovanj in konferenc; tisoči in tisoči mladih delavcev, delavk, vajencev vseh sektorjev našega gospodarstva in vseh produktivnih kategorij so se zbrali, da razpravljajo o svojih problemih ter izvolijo delegate, ki danes prisostvujejo kongresu.

S temi besedami je prav za prav na kratko povedano vse mrazično pripravljane delovne tršaške mladine, ki pa seveda ne zadostujejo, da bi obrazložili resnični pomen dela in borbe mladinskih množic. Na zborovanjih in konferencah niso mladi delavci in delavke samo poslušali besede raznih govornikov, temveč so se aktivno udeleževali diskusije ter obravnavali razne posamezne primere, ki so še bolj živo prikazali današnje stanje delovne mladine. Takšna je bila priprava naše mladine: neutrudna in vedno v prvi vrsti je mladina dosegla, da je postal njihov kongres ena največjih manifestacij in nova zmagica, ki bo dala nov polet v borbi za srečnejšo bodočnost naše mladine.

V vseh tovarnah, delavnicah in tudi v najmanjših trgovinah, v vseh, v strokovnih šolah, povsod je veljalo geslo: borba delovne mladine za svoje pravice! Povsod, kjer dela mladina, so bili ustanovljeni pripravljalni odbori, katerih dolžnost je bila rešiti razne probleme in če je bilo potrebno postaviti ji v skupno borbo mladine.

Vsega tega dela, ki je zahtevalo veliko žrtve, se mladina ni ustresla, temveč se je lotila vsake postavljene ji naloge s takšnim navdušenjem in dobro voljo, da je potegnila za seboj tudi vse tiste mlade delavce in delavke, ki še niso razumeli pomena tega kongresa.

K uspehu priprav za kongres je mnogo prispeval glavni pripravljalni odbor, ki se ni omejeval samo na puke fraze, ki ni obravnaval samo površno vse problemov, temveč je iskal resničnih življenjskih problemov, podatkov in števil, ki so analizirali položaj naše delovne mladine. Zato so se tudi priprav

pridružili mladi delavci ne glede na njihovo politično idejo ter so po svojih možnostih prispevali k urenitvi svojih velike manifestacije. Vsa mlada delavca je namreč lahko na raznih zborovanjih videl, da mladina razpravlja o relativni njegovih problemih, ter se je zato še bolj odločno pridružila borbi proti revščini za

Ladjedelnice, ki danes skoraj nč ne delajo, 28.000 brezposelnih, trgovina in obrt popolnoma paralizirani, polja neobdelana, širjenje prostitucije — to so problemi, ki jih je mladina obravnavala in ki danes težijo vse delovno prebivalstvo Tršaškega ozemlja.

Toda mladi delavci se niso omejevali samo na kritiko in obtožbo. Nasprotno, poskušali so reševati teh vprašanj, ki obstaja v novi normalni in mednarodni pogodbi, v kateri so vidljive vse zahteve delavcev in delavk, v trgovski sporazumi z zalednimi državami, v sklenitvi nove polovinarske pogodbe, v obrambi našega poljedelstva, v izvedbi demokratskih volitev v javno upravo, v kateri bi morali biti tudi predstavniki mladine, v ustanovitvi strokovnih šol za specializacijo novih delavcev, v obrambi naše industrije, ki bi lahko s sprejemom raznih naročil pove-

čala svojo proizvodnjo, v zaposlitvi brezposelnih itd.

Na vse te predloge nč odgovorni krogi vojaške uprave kakor tudi ne združenja delodajalcev niti odgovorili. Toda aktivna borba delovne mladine in njena odločna volja sta najboljši porok, da bo zmagala njena, zmagala, ki bo preprečila nakane imperialistov, razkrinkala voditelje tako imenovanih italijanskih mladinskih organizacij, ki zvesto služijo izkoriščevalcem delavstva.

Naj vidi vse svet, da je mladina bolj kot kdaj koli združena in da ne misli odstopiti od svoje

borbe, ki jo bo vodila do zmage. Naj bo ta kongres najboljši dokaz njene moči, ki ji bo dal novo pot za nadaljnjo borbo v obrambi miru, za srečnejšo in boljšo bodočnost, za rešitev našega ljudstva iz teškega položaja, v katerem se nahaja.

čala svojo proizvodnjo, v zaposlitvi brezposelnih itd.

Na vse te predloge nč odgovorni krogi vojaške uprave kakor tudi ne združenja delodajalcev niti odgovorili. Toda aktivna borba delovne mladine in njena odločna volja sta najboljši porok, da bo zmagala njena, zmagala, ki bo preprečila nakane imperialistov, razkrinkala voditelje tako imenovanih italijanskih mladinskih organizacij, ki zvesto služijo izkoriščevalcem delavstva.

Naj vidi vse svet, da je mladina bolj kot kdaj koli združena in da ne misli odstopiti od svoje

čala svojo proizvodnjo, v zaposlitvi brezposelnih itd.

Na vse te predloge nč odgovorni krogi vojaške uprave kakor tudi ne združenja delodajalcev niti odgovorili. Toda aktivna borba delovne mladine in njena odločna volja sta najboljši porok, da bo zmagala njena, zmagala, ki bo preprečila nakane imperialistov, razkrinkala voditelje tako imenovanih italijanskih mladinskih organizacij, ki zvesto služijo izkoriščevalcem delavstva.

Naj vidi vse svet, da je mladina bolj kot kdaj koli združena in da ne misli odstopiti od svoje

čala svojo proizvodnjo, v zaposlitvi brezposelnih itd.

Na vse te predloge nč odgovorni krogi vojaške uprave kakor tudi ne združenja delodajalcev niti odgovorili. Toda aktivna borba delovne mladine in njena odločna volja sta najboljši porok, da bo zmagala njena, zmagala, ki bo preprečila nakane imperialistov, razkrinkala voditelje tako imenovanih italijanskih mladinskih organizacij, ki zvesto služijo izkoriščevalcem delavstva.

Naj vidi vse svet, da je mladina bolj kot kdaj koli združena in da ne misli odstopiti od svoje

ČESKOSLOVAŠKA TELEVIZIJA

PRAGA (IP) — Českoslovaški vojaški in civilni tehniki so se po osvojitvi 1945 leta odločili k velikemu činu in sklenili, da bodo zgradili lastno televizijo. V preteklem tednu je bila večja skupina praških novinarjev navzoča pri prvi poskusni oddaji kompletne televizije. Českoslovaški program televizije je bil viden v dveh letih gospodarski načrt in z njegovim vodstvom je bil poverjen vojaški tehnični inštitut v Pragi. V sodelovanju s českoslovaškimi državnimi radci je ta inštitut izpolnil svojo nalogo pol leta pred določenim rokom

z izredno dobrimi rezultati. Nekaj besed o tem, iz čega je postavljena televizija in kako pride do tega, da se na stekleni plošči pred očmi gledalca in poslušalca radia v sobi odgrava degoček, ki je na tisoče kilometrov oddaljen. Prenos slik je v načelu podoben diktiranju pisane ali pa tiskanega teksta. Tudi vsaka slika, ki je določena za prenos po televiziji je razdeljena v vrste, kakor normalna tiskana knjiga, katero želimo telefončno prenesti v drug kraj. Českoslovaški tehniki so sklenili, da bo vsaka slika, prenesena s pomočjo televizije, imela 625 vrstic, medtem ko je število vrstic v nekaterih zapadnih državah in v ZDA mnogo nižje. Zahvaljujoč se povečanemu številu vrstic dosegla českoslovaška televizija mnogo boljše rezultate, praktično mnogo bolj čiste in jasne slike kot pa vse ostale televizije sveta. To je velika prednost českoslovaške televizije in dokaz zmoglosti českoslovaških tehnikov in industrije. Po vsaki vrstici potuje žarek, ki reagira na svetlobno posameznih točk. Če si predstavimo kakšno koli sliko kot vrsto ozkih pasov, potem ugotovimo, da je vsak tak pas sestavljen iz serije točk, katere se od sebe odklanjajo samo po svetlobi. In šele vsota teh pasov, bo, vrsto tvori sliko. Elektronski žarek beži po vrsticah in reagira na bele, svetle, temne ali pa popolnoma črne točke. To je osnova televizije. Glavni del oddaja je neke vrste steklenica, približne velikosti 1 litra, ki se imenuje ikonoskop, ki menja optično sliko v vrsto impulzov. Poseben kabel prenaša te impulze naprej skozi sinhronizator, ki regulira pot žarkov in njih vrstni red. Žarek namreč potuje in postopoma izredno hitro in mora v eni sekundi preleteti vsako vrstico 25-krat in vrstijo je pri českoslovaški televiziji 625. Samotna oddaja je še mnogo bolj kompleksna, kakor pa radiaška oddaja in tudi televizijski aparat za sprejemanje je mnogo bolj kompleksen od navadnega radiaškega aparata. Njegov glavni del je velika steklenica, zraka prazna posoda, ki se imenuje reprodukcija elektronska. Ponoč českoslovaških tehnikov je, da se na

200 litr, medtem ko je 300 litr trobočna pribojna taksa. Nobena ekipa ne bo mogla sodelovati, če ne bo v redu prijavljena in plačane takse in drugo. Ženske ekipe so vabljene, da do 20. t. m. prijavijo svojo postavbo, medtem ko so vodje ženskih ekip vabljene, da urede opremo in da prijavijo vse grafične.

Nedeljska fizkultura
NOGOMET — prvenstvo Tršaškega ozemlja: igrišče v Izoli ob 16 Tovarova strojev-Dreher; igrišče Nabrežine ob 14 Magdalena-Montebello; ob 16 Skednj-Rojan; ob 18 Nabrežina-Koštalunga; v Zavljah ob 14 Ponziana-Aurora; ob 16 Sv. Ana-Izola; ob 18 Prilanišni-Milje; v Umag-Piran.

Otroško prvenstvo: igrišče CR-DA ob 13 Sv. Vid-Sv. Marko; ob 15 OMMMA-Vesna; ob 17 Col ILVA-Arsenal; na Prosoku ob 15 Proleter-Greta.

Prvenstvo I. skupine: igrišče v Zavljah ob 9 Elektra-Ročol; na Prosoku ob 9 Primorje-Col ILVA; v Nabrežini ob 10.30 Skoljet-Sv. Marko.

ODBOJKA. Na igrišču Tomažica ob 8.30 Skorklja-Greta; ob 9 Greta-Elektra; ob 9.30 Barkovlje-Elektra; ob 10 Tiskarji-Lonjer; ob 10.30 Tiskarji-Sv. Marko; ob 11 Dijkali-DSZ ES.

KOLESARSTVO: Danes bo v organizaciji kolearskega oddelka ZDTV kolearska tekma za novince in juniorje.

Zbor atletov bo ob 8 odhod pa ob 9.

KONGRES DELOVNE MLADINE
zahteva odobritev delovnih, pogodov za vajence v industriji, trgovini, obrtništvu ter kmetijstvu

KONGRES DELOVNE MLADINE
v borbi za doseg enakega plačila za enako delo.

Belinski, napredni kritik

OB STOLETNICI NJEGOVE SMRTI GA PROSLAVLJAJO VSI NAPREDNI KNJIŽEVNIKI, VSI NAPREDNI LJUDJE

Dne 28. maja letošnjega leta je preteklo 10 let, odkar je umrl utemeljitelj ruske literarne kritike V. G. Belinski. Ta veliki kritik tedanje književnosti je prvi vnesel v kritiko princip idejnosti, princip presoje umetniških del s stališča progresivnih, demokratskih stremiljenj ljudstva.

Ne smemo pozabiti, da se je nov način kritike, ki ga je uvedel Belinski, pojavil v času najmravnarjstva oarskega absolutizma, v dobi »svete aliance«, ko je vsak pokus napredka v socialnem oprejanju, v politiki, gospodarstvu, v kulturi itd. trčil v neizprosno mravnarjstvo tiste dobe. Zato moramo razumeti pomen tega novega pojava v književni kritiki, ki je bila, in je še danes v precejšnjem delu sveta, klepeplama, se ni in se ne bo dvignila iz onih vsakdanjih fraz, ki jo označujejo.

Kritika Belinskega je pomenila nekaj popolnoma novega, nekaj revolucionarnega, ki je postavila na glavo vse oke pojme o književni kritiki, ki so doslej veljali. Zato lahko rečemo, da je kritika Belinskega zavzela družbeni pomen.

Ako pa gledamo globlje, presojamo bolj objektivno pomen novega načina književne kritike, bomo prišli do zaključka, da je ta postala v dobi amračnega carstva predhodnica ne samo revolucije v literaturi, temveč predhodnica velike borbe ruskih, in ne samo ruskih, ljudskih množic za osvoboditev izpod izkoriščevalnega jarma. Kritika Belinskega je torej prolog ruske revolucije in, če gledamo bolj široko, vsehposlopnega boja proti konservativnim silam, ki se posebno v današnji dobi bore na vse kriplj, da bi obdržale prevladovanje v svetu.

Poleg tega moramo naznačiti, da je delo Belinskega posebej nje borbe. Njegovo kritična dela so prežeta z ognjevitostjo, drznostjo, borbeno strastjo in iskano resnico. Toda še nekaj odklikuje kritiko Belinskega. On je strastno ljubil, oboževal književna dela, ki so pravilno izražala, slikala življenje ljudstva, brez okvirov, brez olepševanja, brez pretiranja. Na drugi strani pa je sovražil vse, kar je pabilo ljudsko življenje, vse kar je bilo polbovornje v književnih delih, vse kar je bilo napisanega iz mekega, nemurjenega vida. Sovražil je ljudi, ki so se izdajali za literate, ter niso znali

vnesti v svoja dela duha vsakdanjega ljudskega življenja.

Pripomniti pa moramo, da je bil Belinski fanatik, toda fanatik resnice, fanatik realnosti, fanatik v ljubezni do svojega ljudstva. Ta fanatizem v družbi, ki je vladalo klepeplasto, razkroj, obupno mravnarjstvo, nam daje jasno sliko borbe, ki jo je moral voditi ta človek, da si poišče resnico in jo ponese ljudstvu, ki je pribelo svojo obupano ter emagoslavno borbo za svobodo.

Bistvo kritike Belinskega je, da je znal odahnuti v njo nek nov duh, ki jo ni več odzujeval od ljudstva, temveč je bila naposona za ljudstvo in je živela iz ljudstva.

Zato so se razprili vsi dotodanji pojmi o kritiki, ki se danes veljajo v kapitalističnih državah, o taki kritiki, ki so jo pisali samo zaradi letičnih fraz, zaradi nizkosti, zaradi nemožnosti kritika samega.

Vso kritično delo Belinskega je prežeto z vero v napredek človeštva. Znamenito je njegovo pismo Gogolju, kjer kritizira dela ruskega pisatelja, in s tem podaja smernice književnega dela vsem ruskim literatom ter razvija svoje osnovne misli o ljudskem književnem delu.

Poleg kritik na Gogoljeva dela je tudi zelo znana njegova analiza o Puškinovem pesniškem delu, o Lermontovu.

Tako lahko rečemo, da je bil Belinski prijatelj in učitelj naj-

boljših ter največjih ruskih književnikov. On ni samo presojal njihova dela, temveč jih je razčlenil do podrobnosti, odkrival nove vire ljudske književnosti, uvažal svoje sodobnike v iskanje resnice.

Belinski ni bil samo kritik, temveč tudi samokritik. Zaradi svojih nazorov je utrajno kljuboval tedanjim idealističnim filozofskim težnjam, ter se je vsoko dvigal iznad vplivov Hegla in Schellinga.

Danes, ko smo v dobi osvobodilnega gibanja izkoriščanih množic vsega sveta, se spominamo Belinskega kot predhodnika napredka ne samo v literaturi, temveč v družbenem, gospodarskem ter političnem življenju.

Sovjetski Dom kulture v Berlinu

Ze pred dobrim letom so ustanovili v Berlinu sovjetski Dom kulture, ki si je nadel nalogo, da bo seznanjal nemško ljudstvo s kulturnim življenjem v Sovjetski zvezi. V prvem letu so predvajali 68 raznih filmov, ki jih je prišlo gledat preko 70 tisoč ljudi. Poleg tega je bilo organiziranih še 2000 predavanj o najrazličnejših temah. V Domu je tudi knjižnica, ki že sedaj razpolaga s 22 tisoč knjigami po vsej in zabavne vsebine.

V prvem letu je obiskalo Dom preko 2000 tisoč ljudi, od katerih jih je bilo okrog 40% de-

Singer šivalni stroj

popolnoma nov za 12.000 lir, drugi pogreljiv, prodam. Sprejemam vsakovrstna popravila s popolnim jamstvom po zelo ugodni ceni.

Coslovich, Trst, ul. Manzoni 4

FOZOR! REDKA PRILIKA!

Zaradi odhoda prodam kompletne

zakonsko spalnico

z vzmetmi in žimnicami za 68.000 lir, samsko spalnico za 38.000 lir žimnice z vzmetmi, štrdelno omaro. Kuhinjo z marmozir za 45.000 lir. Šivalni stroj Singer, moderne zatore, štedilnik, motorno kolo, prepece in radj. aparat za 15.000 lir.

TRST - Raffaele Sanzio 20, I.

šiva, veze, krpa, obšiva

luknje, prišije gumbe

in špiče brez okvira.

PLETILNI STROJI DUBIED.

Tullio Natale

TRST

Ul. C. Battisti 12, tel. 6539

Podružnica v TRZICU

Korzo

NOVA POŠILJKA

na modernejših ženskih, moških in otroških

ČEVLJEV v veliki izbiri

TREVISAN - Trst, ul. Vasari 10 - TREVISAN

Modra galica, žveplo

Vse kmetijske potrebščine

Kmetijska nabavna in prodajna zadruga

20. j. v TRSTU

Urad in skladišče: ULICA U. FOSCOLO št. 1 - Tel. 94-386.

Poslovalnica v TRSTU: ul. S. Mercadante št. 4 - Tel. 88-19.

Poslovalnica v MILJAH: ulica Mazzini št. 1.

CENE UGODNE

SVOJI K SVOJIMI!

IVAN DOLES SEDLAR

IZDELUJE KONJSKO OPREMO, AKTOVKE, TORBI-

CE. SPREJME TUDI V POPRAVILU V TEJ STROKI

CENE ZELO UGODNE

TRST, ulica G. Gozzi, (vogal ul. Pauliana blizu postaje)

UIVOD D. D.

UVOZNI IN IZVOZNI ZAVOD — POSREDUJE VSE

VRSTE POSLOV S TUJEMSTVOM IN INOZEMSTVOM

TRST, ul. Cicerone 8

TELEFON 80-00 - 29-306 - 56-38

ZADRUGA PRODAJALCEV KURIVA

URAD: Ulica delle Milizie.

SKLADIŠČE: Ulica delle Milizie (Montebello).

Dobavlja po svojih članih:

oglje, trboveljski premog in drva

MLADI DELAVCI IN DELAVKE, 6. JUNIJ NAJ BO VAŠ PRAZNIK!